

MR. SIMON GERSHATOR
2318 ROCKYGLEN
DALLAS, TX. 75228

David Katz
CAE FADDG Farm
Rowen, Gwynedd
Wales. LL 32 8YP
Britain

[illegible]

500 1/2 miles 1714
~~1714~~ 1714 1714 1714

תהא ער פרייל
 פערפאלטענע היסטאריע צו זיין:
 צום ערשטן מאל מירן מאלאנאמאנט
 מיטלענדישע אידן, און און
 צו פארשטאנדן אלע עטלעכע
 אדמורי"ן מיט איר אייגנע צייטן,
 צענדליגער זיך פארשטאנדן
 אונזערע אידן צו זיין פאר איר
 אדמורי"ן מיטלענדישע, און
 אלע מיטלענדישע, און
 אידן, און אידן, און
 אידן און אידן און

[illegible]

[illegible]

1. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 2. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 3. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 4. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 5. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 6. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 7. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 8. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 9. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית
 10. התאחדות העובדים - התאחדות העובדים הכללית

On the behalf of: Neta Oren

Project: Letter translation

(Yiddish)

(זײַט 1)

חשובער פריינט פראפעסאר הירשע דוד קאץ :

דאס שרייבט צו אייך א אגעבוירענער מיכאלישקער איד, וואס האט דורך געמאכט אלע עטאפן פון געבוירן ביז דער ליקווידאציע. דערוויסנדיג זיך אז איר גייט ארויסגעבן א יזכור בוך פאר די שטעטל מיכאלישאק און אז [-איר?]- בעט אלע מיכאלישקער אידן זאלן עפעס שרייבן, און נעמען אנטייל, בין איך וויליג צו נעמען אנטייל, און אייך שרייבן פון די לעצטע צייט פון דער ליקווידאציע און איך האף אז איר וועט עס אנ[נ]עמען און דרוקן: פאר וואס איך דאנק אייך און [-אין?]- [פארוויס [-פאראויס?]- איך ווינטש אייך א גליקליכן יאר:

מיין נאמען איז מישטער. שימאן גערשאטער

(זײַט 2)

1

די איבערקערע[נ]יס אין מיכאלישקער געטא

די דייצן זיינען אריינגעקומען אין מיכאליסאק 1941], א דריי מאנאטן זיינען מיר געזעסען אין די אייגענע הייזער, אין מוירע און שרעק, נאך די דריי מאנאטן האט מען אלע אידן ארויסגעשיקט אויפן מארק; און מען האט ארויסגעגעבן א ארדער אז מיר האבן דריי שעה צייט ארויסצומופען פון די אייגענע הייזער און אריבערגיין אין די אנדער זייט, וואס מען האט געמאכט א געטא. און מען האט ארומגעדרייט,

מיט שט[ע]כיקע דראט, ארום און ארום, און מען האט געמוסט [-געמוזט-] לעבען צו צוויי און צו דריי פאמיליעס אין איין הויז, און מען האט און מען האט אנגעזאקט [-אנגעזאגט-] אז ווען אימעצער וועט ארויסגיין אין דרויסן וועט מען זיי דערשישן [-דערשיסן-].] און אזוי איז געווען [—] צוויי אידן זיינען ארויס אין דרויסן האט מען זיי דערסאסן [-דערשאסן-], צוויי האבן זיך אויפגעהאנגען אין די אייגענע הייזער, די דייצן האבן באשטימט פון די קריסטן פאליש [-פאליס, פאליציי-]. און די דייצן האבן זיי אנגעזאקט אז אימעצער וועט ניט הערן זאלן זיי שיסן. און אזוי האבן מיר זיך אפגעמאטערט צוויי מאנאטען].] מען האט אלעמען ארויסגערופען אויפן מארק און מען האט געפרעגט ווער עס וויל זיך פארשרייבן צו גיין ארבעטן].] מיר האבן זיך פארשריבן 10 יונגע מענער, 4 זיינען געווען פארהיירעטע וואס האבן פרויען און קינדער און איך בין געווען אין די גרויפ [-גרויפ? גרופע? -].] א [א? -ו?] מען האט אונז אוועקגעשיקט אין שטעטל, אסטראוויץ:

(זייט 3)

2

מיר זיינען אפגעווען אין די שטעטל אסטראוועץ ביי דריי מאנאטן].] מיר האבן געארבעט אין די וועלדער אויסהאקן בוימער].] ביי א דריי מאנאטן זיינען מיר אפגעווען אין שטעטל אסטראוויץ, מען האט אונז געשיקט קיין קענע: דארטן האבן מיר געארבעט ביי די רייל ראד].] מען האט געבראכט אידן פון א קליין שטעטל פיזטרעץ] [?] ביי א 30 מענער און פרויען].] צוזאמען זיינען מיר שוין 50 מענער און פרויען. די וואס האבן אונז געהיט זיינען געווען ליטוונער און אוקריינער, זיי זיינען געווען ערגער ווי די דייצן. מיר האבן זיך אפגעמאטערט ביז 43[-טן-] יאר. די דייצן האבן אונז ערלויפט [-דערלויבט-] צו צו

בריינגען די פאמיליעס פון מיכאליסאק קיין קענע[.]. פון די מיכאליסקער פארהיירעטע בין איך געווען מיט מיין פרוי פאנע[?]-כאנע, חנה-?]: מיט מיינע צוויי שיינע קינדער[.]. דער האט געהייסן ליאמע[?]-אפשר לייבע[?]-? דער עלטערער 5 יאר[;] דער צווייטער יאסל[.], ער איז געווען 3 יאר[;] און מיין פאטער הירשע-איצכאק [-יצחק-], זיי האט מען געבראכט אין א צווייטן לאגער 5 מייל פון אונזער לאגער[.]. פון די מיכאליסקער איז געווען איצ[י]ק קאץ מיט זיין פרוי און א טאכטער ווין[?] אינקע[?] בלאכער מיט זיין פרוי און א טאכטער[.]. אין דעם לאגער זיינען געווען אמיינסטן פון די שטעטל ביזטרעוויץ, מען האט זיי אפגעהאלטן ביי א דריי מאנאטן און אין די ענדע 43[-טן-] יאר: האט מען זיי אלע אויסגעסא[ס]ן[.].

(זייט 4)

3

דעם אנדער טאג נאכדעם ווי זיי האבן אויסגעסא[ס]ן מיין פאמיליע, מיר זיינען אוועק ארבעטן און מיר האבן זיך צוזאמען גערע[ד]ט 4 מענער[.], און מיר זיינען אנטלאפן פון דער ארבעט, עס איז געווען א רעגענדיקער טאג, און מיר זיינען געלאפען דרום[-?] צו וועלדער, אין דער טונק[ע]לער נאכט ביז מיר האבן דערזעהען א הויז[.]. מיר האבן געבעטן אז זיי זאלן אונז געבן וואס צום עסן און מיר זיינען ווייטער געגאנגען. זיי האבן די גאנצע נאכט געלאפן [-אפשר געסאסן\געשאסן?]-[.]. מיר זיינען געגאנגען ווייטער ביז מיר זיינען געקומען צו א פארים [-פארם, פערמע?]- און מיר זיינען אריין אין הויז[.]. האבן מיר זיי דערציילט די גאנצע געשיכטע און מיר האבן זיי געפרעקט [-געפרעגט-] אויב זיי וועלן אונז העלפן און זיי האבן געזאקט [-געזאגט-] אז יא: זיי האבן אונז געגעבן שופלס [-אנגליציזם פאַר „רידלען”]- און מיר האבן אנגעפאנגען צו גראבן א קעלער[.], און

אז מיר זיינען פארטיג געווארן, און אריין אין קעלער, [מיר האבן זיך דערוואו]סט אז די פארמערס זיינען געווען פאילעסע [-פויילישע-] פארטיזאנער און זיי זיינען געווען אגענסט די אידן און אגענסט די רוסן. [מיר האבן זיך דערוואו]סט אז זיי האבן אויסגעהארגעט ביי א 10 אידן. [מיר זיינען אפגעווען ביז 1944 ווען די רוסן האבן אונז בייפרייט [-באפרייט-].] איצ[י]ק קאץ איז אוועק מיט א מיידל קיין מיכאליסאק, און זיי האבן זיך געטראפען מיט נאך 4 מיכאלישקער און זיי זיינען אריין אין דער כאזען [???] הויז, און מען האט זיי אלע אויסגעסאן [-אויסגעשאסן-].

(English)

(Page 1)

To my esteemed friend Professor Hirshe Dovid Katz:

Writing to you is a native Jew of Mikhalishik who has gone through all the stages from [my] birth until the liquidation [of the ghetto]. After hearing that you'll be publishing a memorial book for the town of Mikhalishik and you ask of all natives of Mikhalishik to write something and to participate [in the project], I'm willing to

participate and to write to you about the final days of [/before] the liquidation, and I hope that you'll accept it and print it, for which I thank you in advance. I wish you a successful year.

My name is Mister Simon Gershater.

(Page 2)

1

The upheaval in the Mikhalishik Ghetto

The Germans entered Mikhalishik in 1941. For about 3 months, we stayed in our own homes, in terror and in fear. After these 3 months, all Jews were sent out to the marketplace, and an order was issued that we have 3 hours to move out of our own homes and to go to the other side [of town] where a ghetto was made. They surrounded us with barbed wire all around us, and two or three families had to live in one house. They told us that whoever goes outside will be shot. And so it was—two Jews went outside and they were shot. Two others hanged themselves in their own homes. The Germans appointed police from among the Christian [locals], and the Germans

ordered them that whoever doesn't obey should be shot. This is how they tired us out (/tortured us) for two months. [Afterwards,] all were called out to the marketplace and were asked if anyone wants to register for going to work. We signed up, ten young men; 4 were married men with wives and children. I was part of the group. They sent us off to a town called Ostrowitz.

(Page 3)

2

We spent about 3 months in the town of Ostrowitz. Our work was chopping trees in the forest. After spending about 3 months in the town of Ostrowitz, we were sent to Kenne. Over there, our work took place on the railroad. Jews from a small town called ?Piztretz? were brought over—about 30 men and women. Now we're 50 men and women all together. The ones who watched us were Lithuanians and Ukrainians. They were worse than the Germans. This is how we were tortured until the year of 1943. The Germans [then] gave us permission to bring the families from Mikhalishik to Kenne. I was one of the

married ones from Mikhalishik, with my wife Chana and with my two beautiful children. One was called ?Leibe?, he was the older one and was 5 years old; the second's name was Yossi, and was 3 years old. And my father Hirshe Yitzkhok [was also brought]. All of them were placed in a different camp 5 miles away from ours. Among the Mikhalishik townspeople was Itzik Katz with his wife and daughter; ??Inke?? Blacher with his wife and daughter. In the camp were mostly people of the town ?Biztrevitz?. They were all held [there] for about 3 months and at the end of 1943, they were all shot.

(Page 4)

3

The day after my entire family was shot to death, we left for work, and the 4 of us men made up [a plan] together and we escaped from work. It was a rainy day, and we ran ?southward? to the forests in the dark night, till we detected a house. We asked them to give us something to eat, and then we continued walking. They were shooting all night long. We went further until we arrived at a farm, and we entered

the house. We told them the whole story and we asked them if they would help us, and they told us, "Yes." They gave us shovels and we began digging a cellar. When we were finished and entered the cellar, we found out that the farmers were Polish partisans and that they're against the Jews and the Russians. We found out that they had already killed approximately 10 Jews. We stayed till 1944 when the Russians liberated us. Itzik Katz returned to Mikhalishik with a girl, and they met up with another 4 former townspeople of Mikhalishik. They entered the house, where they were all shot to death.